

Hodnocení: postavení v systému VaVal

Jitka Moravcová

Cíl hodnocení ve VaVal

- **Definice Evropské komise:** “Evaluation is a process by which the quality, implementation, target relevance and impacts of RTD policies/programmes are investigated, interpreted and examined.”
- **Český přístup:** Hodnocení je mechanický převod výstupů výzkumných organizací za minulé období do formy bodů, podle kterých je opět mechanicky trojčlenkou přepočítávána výše institucionální podpory. Používá se jak na hodnocení výzkumných organizací, tak programů účelové podpory.

Funkce hodnocení ve VaVal

- ❑ **Formativní:** strategický zdroj informací pro řízení VaVal na všech úrovních, národní vědní politiky, návrhy prioritních směrů, programů, reformu VaVal...

- ❑ **Sumativní:** podklad pro přiznání (části) institucionální podpory na rozvoj výzkumné organizace

- ❑ **Význam hodnocení stoupá**
 - omezenost disponibilních prostředků
 - odpovědnost za účelné hospodaření s veřejnými prostředky
 - společenská odůvodnitelnost výzkumu

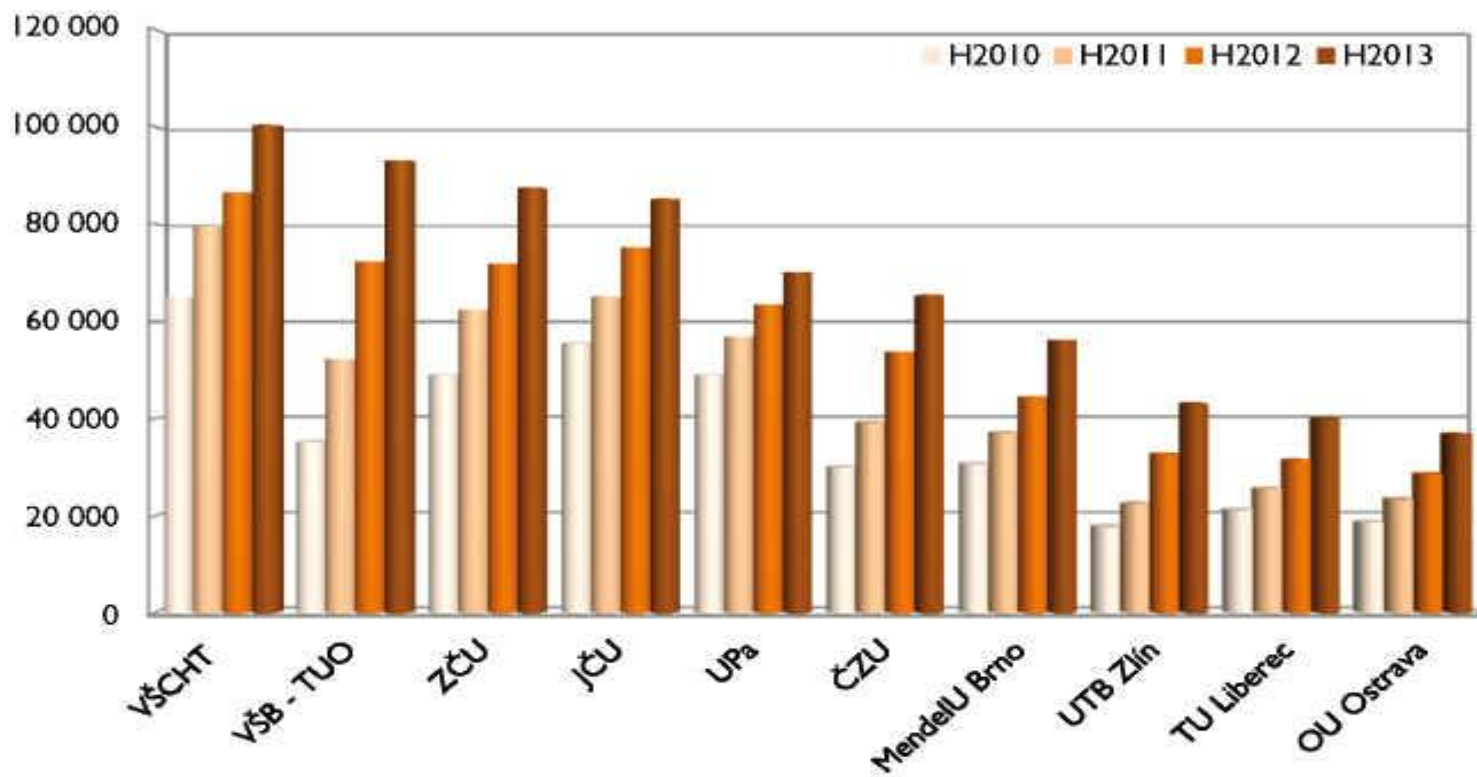
- + **Dává jasný signál: žádný výstup, žádná institucionální podpora.**
- + **Je účinná proti nepotismu, korupci a lobování (?).**
- **Slouží pro každoroční výpočet institucionálního financování, které je krátkodobé, proto je špatným nástrojem pro dlouhodobé plánování, rozvoj nových oborů...**
- **Soustředí se pouze na minulé výstupy.**
- **Nepodporuje účelné čerpání veřejných prostředků.**
- **Nezohledňuje různé role výzkumných organizací v systému VaVaI.**
- **Podporuje fragmentaci vědeckých výsledků.**
- **Nepodporuje mezioborové týmy.**
- **Je víceméně kvantitativní.**
- **Formativní stránka hodnocení je zcela potlačena.**

Dopady minulých Metodik

- hodnocení=body=peníze
- obecné povědomí, že každý výstup zakládá nárok na institucionální podporu
- dělení podpory na součásti VVŠ podle principu „kdo si co přinesl, to si také odnese“
- kvantita nahrazuje kvalitu
- „salámová metoda“ při publikování výsledků
- konzervování minulého stavu
- sebehodnocení VVŠ ve VaVal podle získaných bodů

Univerzita Pardubice patří ve výzkumu a vývoji mezi stabilizované VŠ. Na základě Metodiky hodnocení se dlouhodobě pohybuje mezi osmým a desátým místem v zisku RIV bodů mezi VVŠ. Z obr. 5 je patrný trend v zisku RIV bodů Univerzitou Pardubice a velikostně či oborově příbuznými VŠ. Lze pozorovat, že podíl UPa na RIV bodech je konstantně rostoucí na rozdíl od některých VŠ, kde je tento trend progresivnější.

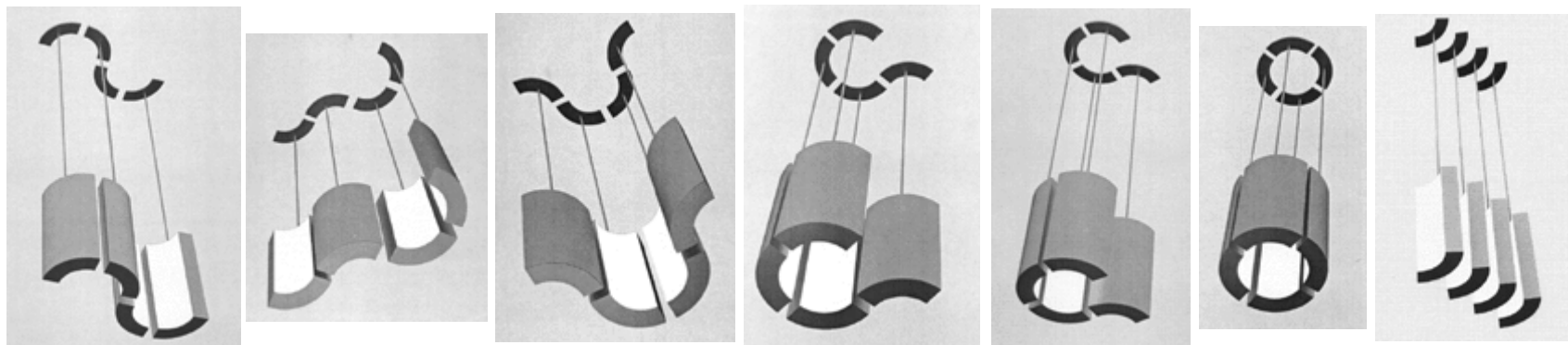
Obr. 5 Podíl na RIV bodech vybraných VVŠ (6. až 15. místo) za hodnocení H2010 – H2013

Rozhodnutí děkana č. 4/2016, VUT v Brně, Fakulta podnikatelská

- 1) Odměny budou vypláceny za publikace přinášející bodové výstupy do Rejstříku informací o výsledcích (dále RIV) uplatňované v roce 2016
- 2) Za články zveřejněné v časopisech evidovaných ve Web of Knowledge, SCOPUS a Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR (v platném znění) bude autorům vyplacena odměna 1 200 Kč za **1 VUT bod**.....

- ❑ nevhodně vynaložené veřejné prostředky

7 užitných vzorů uplatněných v roce 2010 vyneslo v roce

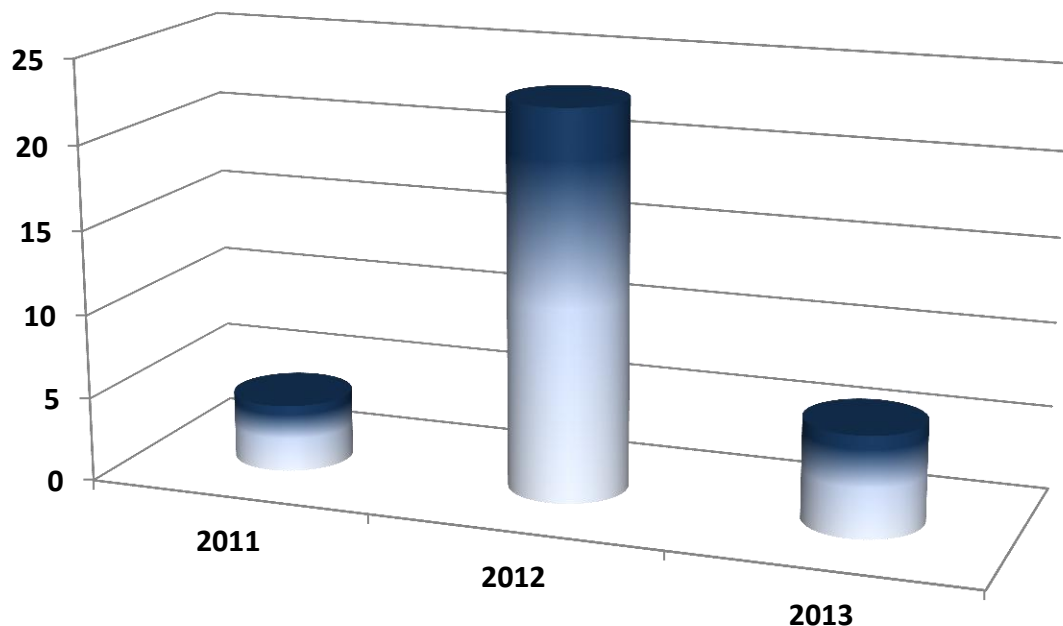
2012 ZU Plzeň **IP 400 000 Kč**

Variabilní stropní svítidlo

Metodika 2013 už užitné vzory nezahrnuje

- ☐ nevhodně vynaložené veřejné prostředky

ČZU v Praze, užitné vzory

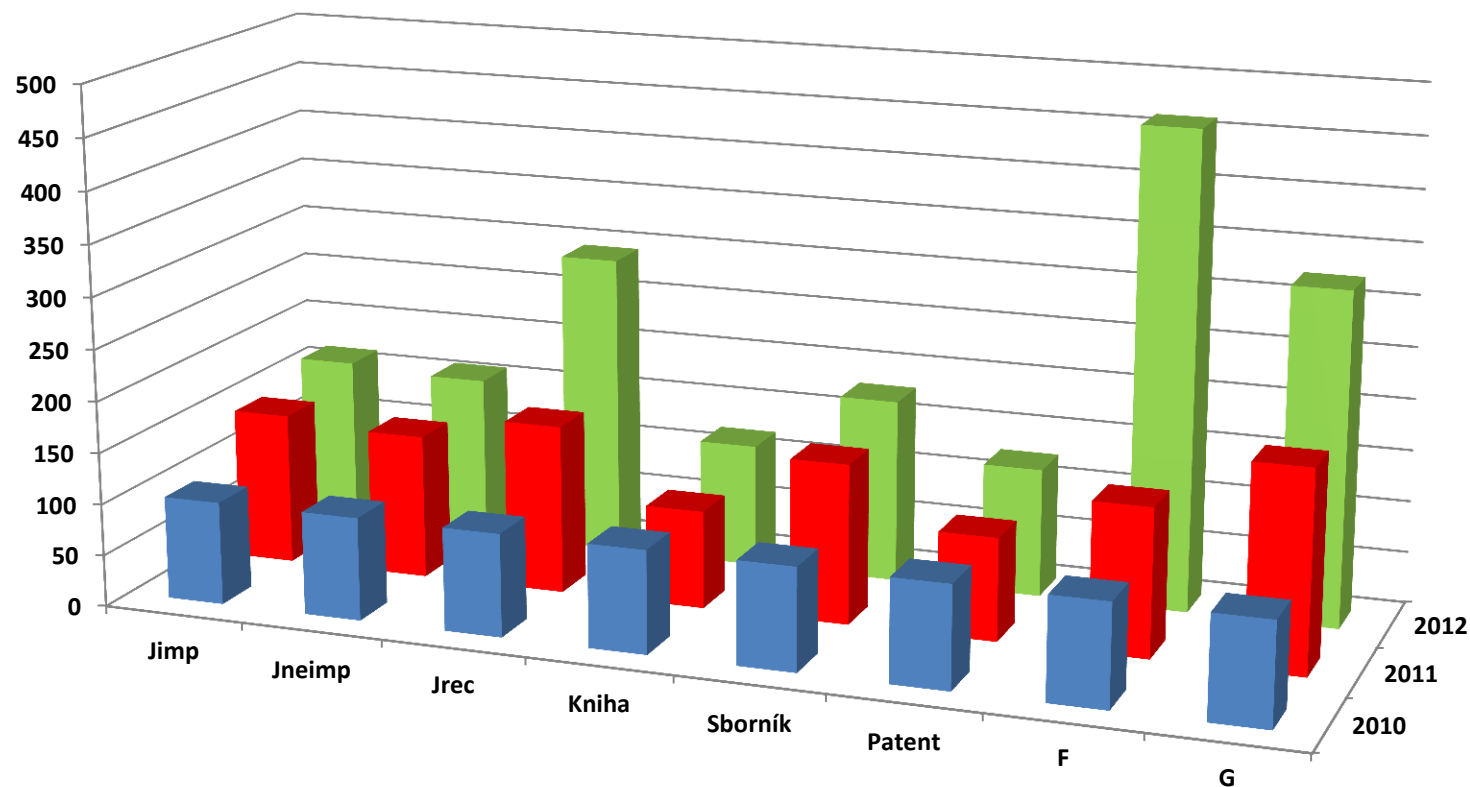

**Paliva na bázi
zbytků z čaje, kávy,
obilovin, máku, palic
kukuřic, kůry, kejdy,
pokrutin, šišek.....**

Dopady minulých Metodik

☐ nevhodně vynaložené veřejné prostředky

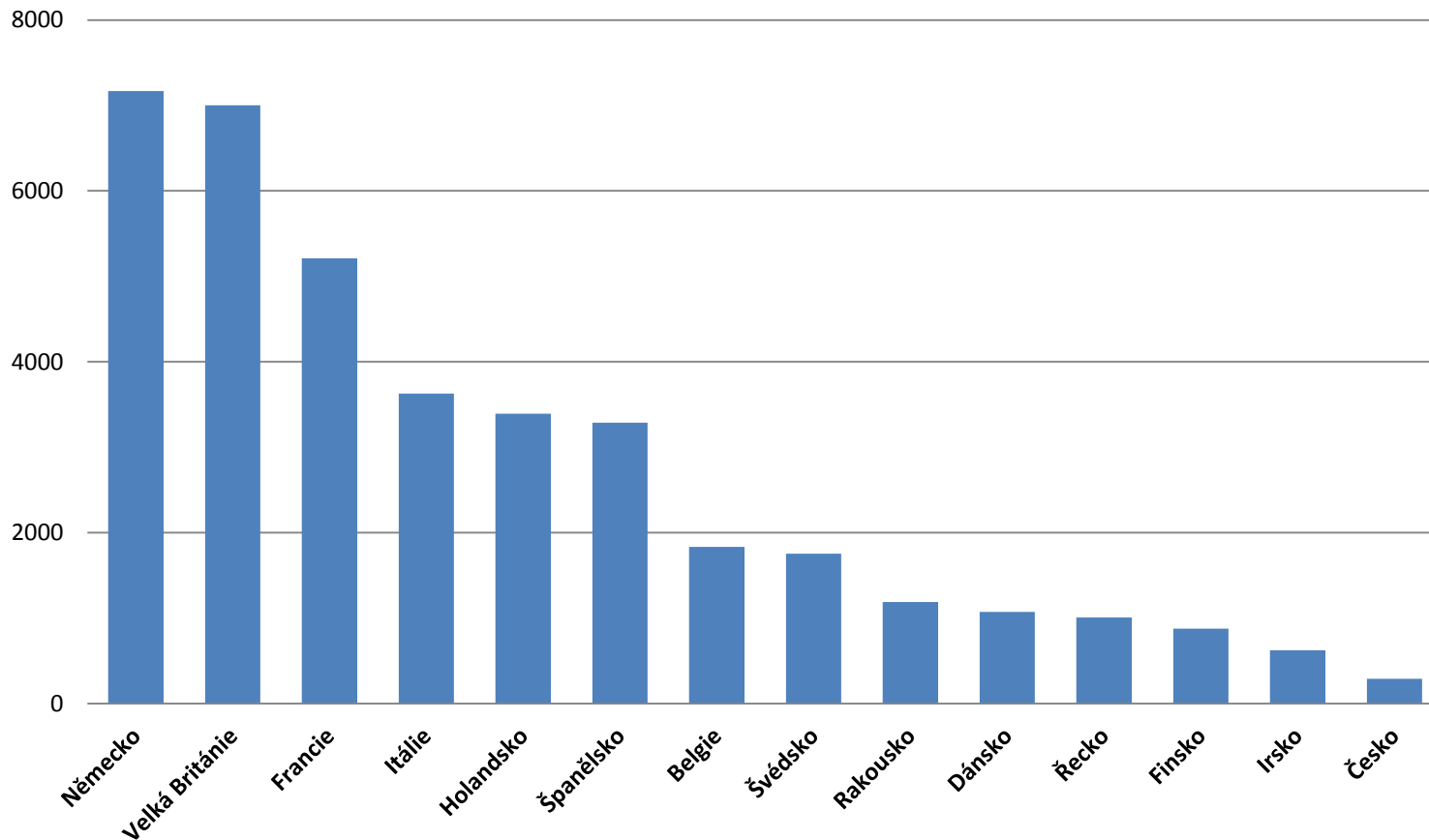

F, užitný vzor, průmyslový vzor
G, prototyp, funkční vzorek

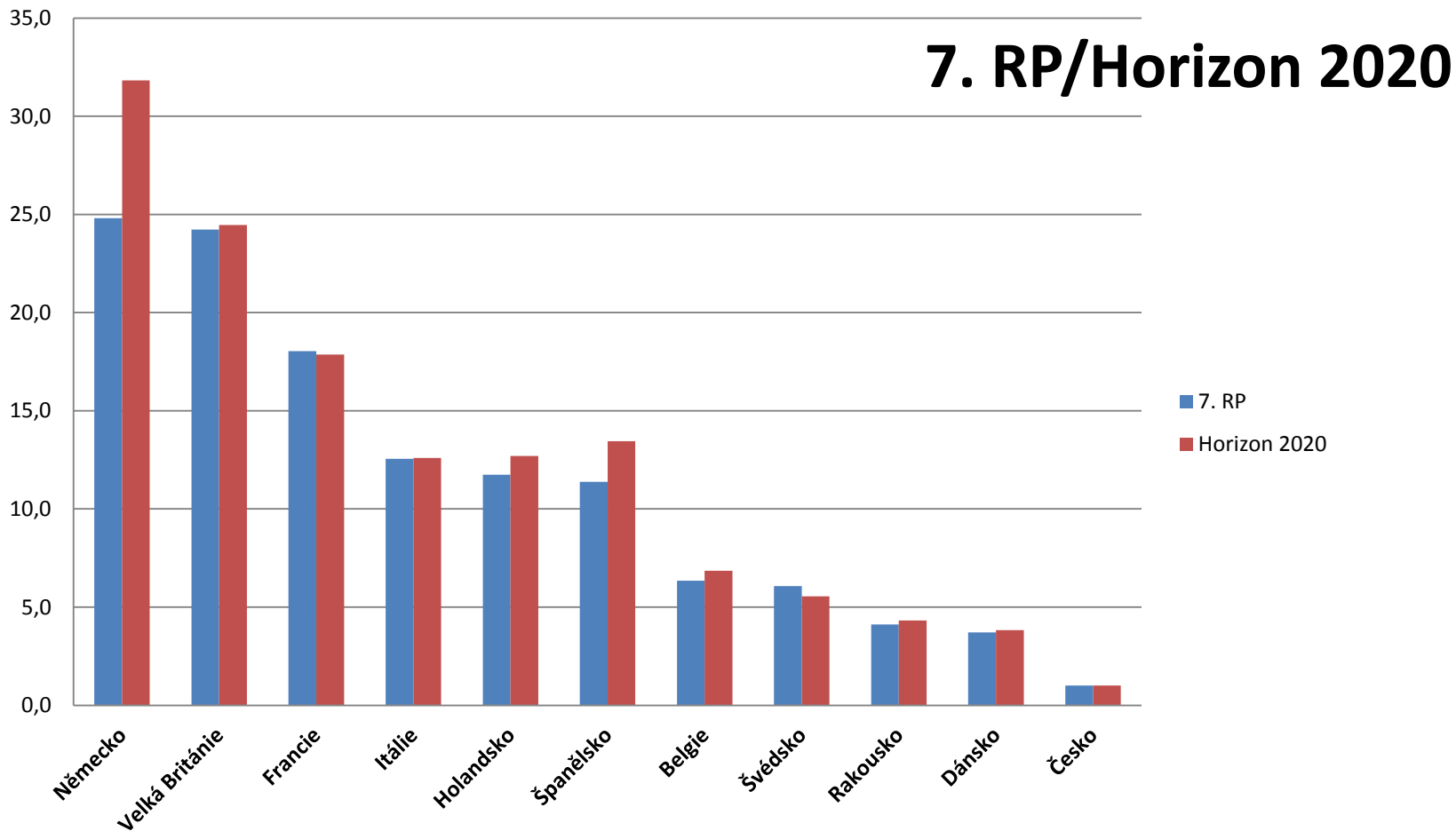
Dopady minulých Metodik

 nepodpora čerpání z RP Evropské unie

7. RP (mil EUR)

☐ nepodpora čerpání z RP Evropské unie

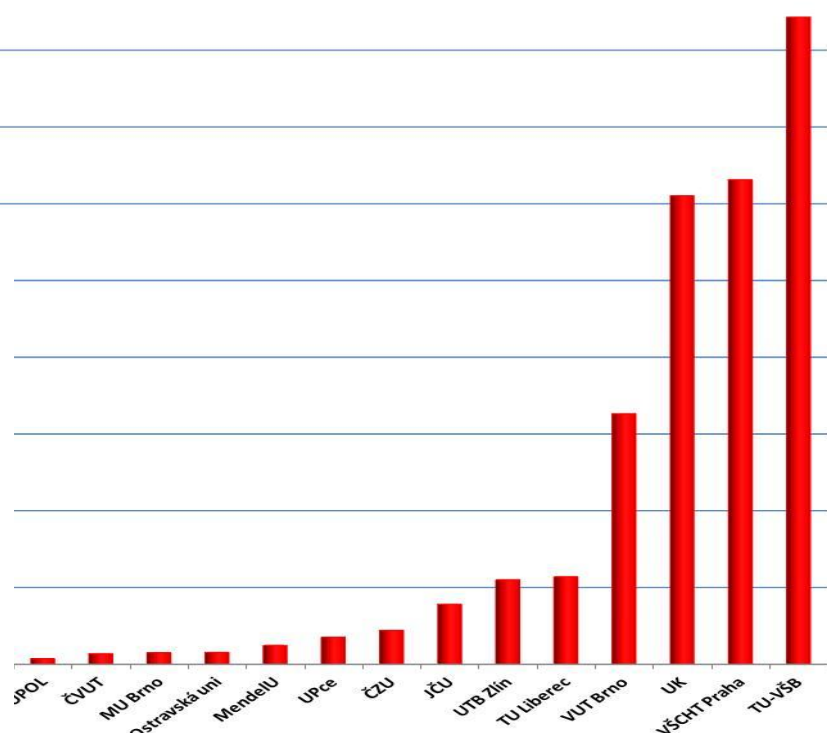
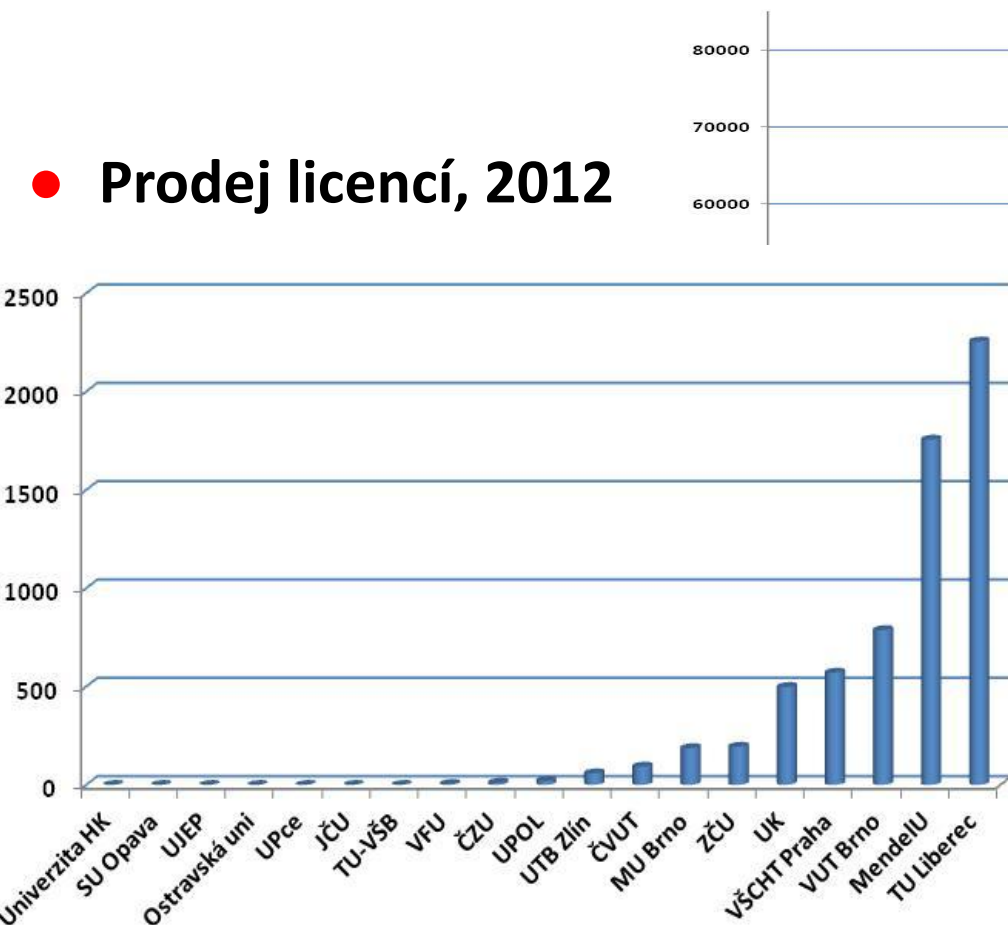

Dopady minulých Metodik

☐ nepodpora spolupráce s odběrateli

● Prodej licencí, 2012

● Smluvní výzkum, 2012

● zdroj: Výroční zprávy VVŠ o hospodaření 2012

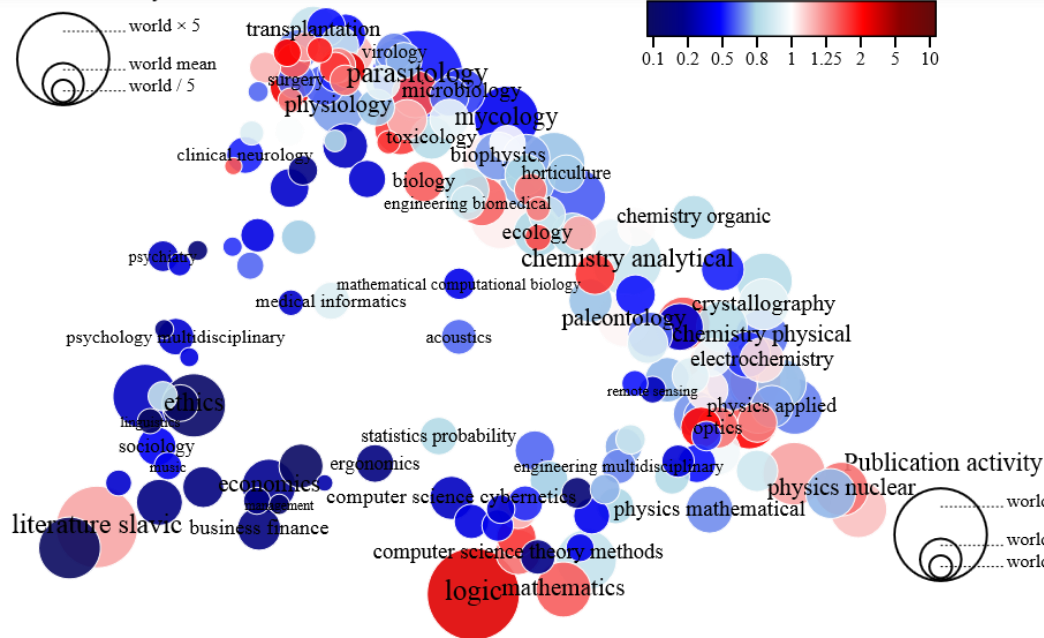
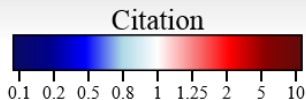
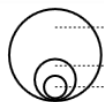

Dopady minulých Metodik

 kvantita vs kvalita

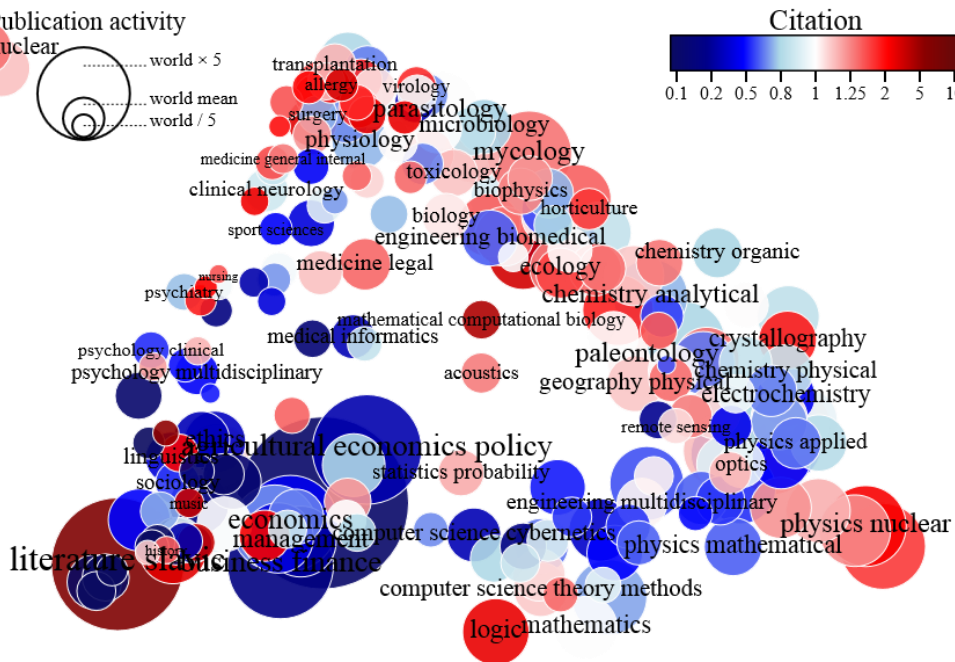
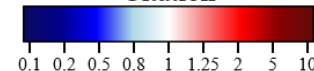
2014

Publication activity

2004

Citation

InCites, TC AV, duben 2016

Inforum 2016

25.5.2016

Lze hodnotit jinak?

Ano.

- **není žádné ideální nekonfliktní řešení**
- **metodicky velmi složité**
- **metodika není 100 % přenositelná ze země do země**
- **politické rozhodnutí**
- **hledání konsensu**
- **otevřené jednání všech zúčastněných stran**
- **vysvětlování, diskuse, ochota jednat**
- **dlouhodobý proces, přechodné období**

- projekt MŠMT skončil 31.10.2015
- NERO
(National Evaluation of Research Organizations)
- zprávy Technopolisu
- zprávy projektového týmu
- Implementační doporučení
- Zpráva o pilotním ověření
- Studie proveditelnosti
- Úpravy informačního systému

www. <http://metodika.reformy-msmt.cz/vystupy-projektu>

- nehodnocení výstupů
- hodnocení výzkumných organizací
- informované mezinárodní peer-review
- perioda 5/6 let

- celková výkonnost
- výzkumné prostředí
- vědecko-výzkumná excelence
- společenská významnost
- postavení v národní a mezinárodní komunitě

Nejčastější námitky

- hodnocení bude příliš drahé
- hodnocení nepřinese žádnou přidanou hodnotu
- hodnocení nebude objektivní

135. zasedání ČKR

...“považuje za nezbytné, aby byl systém (hodnocení) jednoduchý, transparentní, ekonomicky nenáročný a stabilní.“

- opustit současnou Metodiku založenou na počítání bodů
 - znovu se poučit ze zahraničních zkušeností
 - musí být politická vůle
 - návrh řešení na RVVI a Úřadu vlády (Sekce VaV)
 - diskuse s poskytovateli, VVŠ, AV ČR, VO...
 - postupný přechod na nový systém hodnocení
-
- Jsme na začátku dlouhé a složité cesty.